

ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΣΕΠΕΤΟΥ

ΑΡ. 847

Ι. Πετροχειλίου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ μιᾶς ἐκδρομῆς τοῦ ἔτους 1957 ἐγένετο σπη-
λαιολογικὴ ἀναγνώρισις τῶν περιοχῶν τῶν Κοινοτήτων Ἀμφι-
λοχίας καὶ Μοναστηρακίου ὑπὸ ὀμάδος τῆς Ε.Σ.Ε., ἀποτελου-
μένης ἐκ τῶν Ι. Πετροχειλίου καὶ Λ. Περομήτσου.

Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν αὐτὴν ἰδιαιτέρως ἐξετάσθη τὸ σπηλαι-
ον Σεπετοῦ ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τοῦ γενομένου θορύβου ἐκ δη-
μοσιεύσεων δι' αὐτὸ ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς παλαιότερας δι'
αὐτοῦ διόδου ἐκείνων ὑδάτων, προσερχομένων ἐκ τῶν βουνῶν τοῦ
Σηρομέρου, τὰ ὅποια διὰ τῆς δημιοργανώσεως ἀργότερον πτώ-
σεως τῶν πληθῶν τοῦ σπηλαίου εἶναι χρήσιμα διὰ παραγωγὴν
ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

ΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΣ

Τὸ σπηλαῖον Σεπετοῦ κεῖται πρὸς Βορρᾶν τοῦ οἰκισμοῦ
Μοναστηρακίου εἰς ὑψόμετρον 190 περ. μ. ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πα-
ρειᾶς τῆς φάραγος, ἥτις εἶναι συνέχεια τῆς οὐαλωτέρας κοι-
λάδος τῆς διερχομένης διὰ τοῦ οἰκισμοῦ.

Ἡ προσπέλασις τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου εἶναι δύσκολος
διότι ἐπὶ τῆς ὁχθῆς τῆς φάραγος ἐκτείνονται κήποι περὶ ἑ-
ξατημένους. Εὐθὺς ὅμως ὡς περᾶση κανεῖς τοὺς κήπους καὶ φθά-
σει εἰς τὸ χεῖλος τῆς φάραγος περὶ τὰ 200 μ. πρὸς τὰ κα-
τάντη τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει ἓνα μονοπάτι διὰ μέσου πυκνῆς
ἀγρίας βλαστήσεως εἰς τὸ σχετικῶς βατότερον μέρος τῆς πα-
ρειᾶς μέχρι τοῦ σπηλαίου.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ

Τὸ σπήλαιον, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς κατόψεως εἶναι ἓνα μικρὸν κοίλωμα, μήκους 26 μ. βάθους +1,5 καὶ μεγίστου ὕψους ὀροφῆς 15 μ., τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται ἐκ Δ πρὸς Α.

Ἐχει ἀφθονίαν ὀγκωδῶν σταλακτιτῶν καὶ στύλων, μερικῶν τῶν ὁποίων εἶναι ἰσχυρῶς διαβεβρωμένοι. Ἐκ τῆς ὀροφῆς τοῦ σπηλαίου λόγῳ τῶν ἀνωτέρω διαβρώσεων ἔχουν δημιουργηθῆναι -σεις τεμαχῶν καὶ διανοιγῆ ὄπαλ, διὰ τῶν ὁποίων διακρίνεται τὸ μικρὸν πάχος αὐτῆς (2-3 μ.).

Ὁγκῶδεις σπηλαιολιθωματικαὶ μορφαὶ ὑπάρχουν ὄχι μόνον ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου του. Εἶναι δι-ασκορπισμέναι ἀκόμη ὅμοιαι καὶ ἐπὶ τῶν παρείων τῆς φάραγ-γος, ἐπὶ τόπου ἢ μετακινήμεναι, δεικνύουσαι σαφῶς τὴν πα-λαιότεραν προέκτασιν τοῦ σπηλαίου πολὺ μακρότερον τοῦ ση-μερον σώζομένου μέρους αὐτοῦ.

Τὸ πέτρωμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶναι διανοιγμένον τὸ σπή-λαιον ἀποτελεῖται ἐξ ἀβεστολίθου συμπανοῦς, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν στρώσεών του κλίνει πρὸς ΒΑ.

Σήμερον ἐντὸς τοῦ σπηλαίου Σεπετοῦ διατηρεῖται συνε-χῶς σταγονοροή, ἣ ὅποια κατὰ τὸ ἄερος ὀσελεται εἰς διηθη-σεις τῶν ὑδάτων τῶν ποτιστικῶν ἀδράκων, καὶ διέρχονται εἰς μικράν ἀπόστασιν πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τῆς ὀροφῆς του, ὡς φαίνε-ται ἐκ τῆς ἀυξήσεως τῆς σταγονοροῆς ὅταν γίνεταί ἄρδευ-σις.

Τέλος ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει στρῶμα γου-ανὸ κατὰ τμήματα φθάνον εἰς πάχος 0,15 μ. εἰς τὸ ἐσώτατον δὲ μέρος τοῦ σπηλαίου εὐρέθη μεγάλο σμήνος νυκτερίδων (Αβγ. 1957).

Ο ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΠΛΑΤΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Τὸ σπήλαιον Σεπετοῦ ἐσχηματίσθη διὰ τῆς διαβρώσεως τῶν ὑδάτων τὰ ὁποῖα σήμερον ἐκβάλλουν πρὸς νότον τοῦ σπηλαίου καὶ ἀνάντι τῆς φάραγγος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ οικισμού Μο-ναστηρακίου. Ταῦτα διοχετεύοντο ἄλλοτε δι' ὑπογεῶν ἀγωγῶν μέχρι τῆς ἔσεως τῆς φάραγγος, ἣ ὅποια διέρχεται πρὸ τοῦ σπηλαίου μετ' ἐπιβουνοῦ ἐκ ΝΝΑ-ΒΒΑ.

Ἡ φάραγξ ἔχει μήκος περὶ τὰ 500 μ. καὶ ἐντὸς αὐτῆς ὄ-τι ἔρεον ὑπογεῶς τὰ ἀνωτέρω ὕδατα φαίνεται ἐκ τῆς μορφῆς λογίας τῶν παρείων τῆς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἄφωνα ὑπελεματα σχηματισμῶν σπηλαίων.

Ἡ διεύθυνσις τῆς φάραγγος εἶναι ὁμωμοσπρὸς τὴν διε-εύθυνσιν τῶν γενικῶν τεκτονικῶν γραμμῶν τῆς δυτικῆς Ἑλ-λάδος καὶ πρὸς τὴν ὅποیان εἶναι προσανατολισμένα τὰ περισ-

-σότερα σπηλαιολογικά συγκροτήματα της Ελλάδος.

Διά της φάραγγος σημερινέου τα ύδατα της έκβολης Μοναστηρακίου, όσα δέν διοχετεύονται πρός άλλας διευθύνσεις δι' άρδευσιν. Τα ύδατα αυτά είναι αρκετά, ώστε σχηματίζουν καταρράκτην κείμενον πρός νότον του σπηλαίου και εις απόστασιν 50 περ. μ. άπ' αυτού, ο όποιος έχει πτώσιν περί τά 50 μ. και παροχήν ύδατος περί τό 1 κ.μ./1''.

Τό ύδωρ της παρά την πλατεϊαν Μοναστηρακίου έκβολης έχει όλικήν σκληρότητα 32° γαλλ. και PH 6,5. Την διάβρωσιν επομένως των σταλακτιτών του σπηλαίου Σεπετου έκαμον τά ύδατα των διεθήσεων τη προσθήκη Ούμικων όξέων έν των άνωθεν καλλιεργειών κατά την καθ' ημάς έποχήν.

Τους σταλακτίτες έσχημάτισε ίσως ή συμβολή των Τριτογενών άποθέσεων, αι όποιαι πρό της άποκαλύψεως του σπηλαίου ου θά ήσαν άποτεθειμένοι άνωθεν της όροφής του εφ' όσον σημερινον διακρίνονται άποτεθειμένοι ύψηλότερον από την όροφήν του σπηλαίου μέρη, παρά τόν οικισμόν Μοναστηρακίου.

Η όλική παροχή των ύδάτων της έκβολης Μοναστηρακίου ή -το περί τά 3 κ.μ./1'' κατά τόν Αύγουστον 1957.

ΒΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Τό σπήλαιον Σεπετου παρά τόν δημιουργηθέντα θρυβον πε-
-ρι της άελας του, δέν είναι άξιόλογον διά τουριστικήν έκμε-
-τάλλευσιν, άφ' ένός μέν λόγω της μικράς έκτάσεώς του άφ' έ-
-τέρου δέ λόγω της δυσπροσβίτου θέσεώς του. Η θέσις του όμως
αυτή είναι τόσον σημαντική από άπόψεως φυσικής καλλονής, ώ-
-στε ή ύπαρξις του σπηλαίου εις αυτήν προσθέτει όπωσδήποτε
ένα τουριστικόν στοιχείον άξιόλογον.

Διά τουτο εάν έγίνετο ένα καλά τακτοποιημένο μονοπάτι
διά την άπλοειψιν του σπηλαίου θά ήτο αρκετά σημαντικόν. Δε-
-δομένου μάλιστα ότι πλησίον του Μοναστηρακίου υπάρχουν ία-
-ματιναί πηγαί, παρά τό Κορωπί, θά ήτο εύκολώτατον νά δημι-
-ουργηθή ούτω τουριστική κίνησις ένεκα του σπηλαίου εις τό
Μοναστηράκι.

Τό έν της παρά την πλατεϊαν Μοναστηρακίου έκβολης ύδωρ
που ρέει κατά τό πλεϊστον άνευ χρήσεως έντός της φάραγγος,
της διερχομένης πρό του σπηλαίου, λόγω της ποιότητός του θά
ήτο έπλης σκόδιμον νά δεσμευθή και νά παρανάγη ένέργειαν,
ή όποια θά ίκανοποιεί όχι μόνον την περιοχήν του Μοναστη-
ρακίου αλλά και την της Βονίτης.

Πράγματι έν μέσω Αύγουστου της Ετηάς έποχής του 1957 ή
παροχή του ύδατος αυτού εάν έφθανε τό ποσόν των 3 κ.μ./1''
περ., έν των όπλων τά 2 κ.μ. μόνον έχρησιμοποιοϋντο δι' άρ-
-δεύσεις, φυσικόν είναι νά φθάνη εις πολύ μεγαλυτέρας τιμάς

κατ' άλλας περιόδους.

Εάν επίσης αι άρδευσεις γίνονν δια στεγανών αβλάκων, έπειδή θά μειωθῆ τουλάχιστον κατά 50% ή κατανάλωσις του διαθεσίμου δι' άρδευσιν ύδατος τῆς πηγῆς έπειται ότι περί τά 2 κ.μ./1" κατά μέτριον ύπολογισμόν θά διατίθενται δια παραγωγῆν ηλεκτρικῆς ένεργείας.

Τά 2 κ.μ. αὐτοῦ τοῦ ύδατος εάν χρησιμοποιηθοῦν οὐχί μόνον μέ τῆν πῶσιν τῶν 50 μ. περ. τοῦ καταρράκτου, διότι ή έκβολή κεῖται περί τά 40μ. ύψηλότερον καί εἶναι δυνατή ή λήψις τοῦ ύδατος ἀπό εκεί θά ήμποροῦν νά δώσουν τουλάχιστον 1200 ώρια ύδρου άτμοίππουσ ή 1600 περ. κίλοβατόρια ή - τοί 324 800 περ. κίλοβατόρια κατ' έτος.

Αλλ' ή άνωτέρω παροχή όμως εἶποιν ότι εἶναι ή κατωτάτη. Επομένως φαίνεται σαφώς ότι ύπάρχει καί νενικώτερον συμφέρον έκμεταλλεύσεώς τῆς.

Εκμάρφμα κατόψεως τοῦ σπηλαίου Σεπε τοῦ άρ867
Κλίμαξ 1:400

Ο προγραμματισμός τῶν ποσοκαταρτικῶν έρευνῶν δια τῆν άνωτέρω αξιοποίησιν τῶν ύδάτων τῆς έκβολῆς Μοναστηρακίου έχει ως εξῆς:

- 1) Μέτρησις άκριβοῦς παροχῆς τῆς έκβολῆς κατά τῆν ξηροτέραν έποχήν.
- 2) Ὑμολα μέτρησις κατά τῆν ὑγροτέραν έποχήν
- 3) Έξέτασις τῆς σταθερότητος τῆς παροχῆς τῆς έκβολῆς ή ετέρων έκβολῶν, αι όποῖαι θά δύνανται νά συγκεντρωθοῦν ή τῆς ύπάρξεως τυχόν διαφυγῶν παρά τῆν έκβολήν Μοναστηρακίου.
- 4) Έξέτασις τῆς στεγανότητος τῆς περιοχῆς τῆς κοιλάδος πρὸς τά άνάντη τῆς φέραγγος (γεωλογική χαρτογράφησις).
- 5) Τοπογράφησις ὑπό κλίμακα τουλάχιστον 1:2000 τῆς αὐτῆς περιοχῆς καί ύπολογισμός τῆς χωρητικότητος εἰς ὕδωρ μέχρι

της θέσεως τοῦ προβλεφθησομένου φράγματος.
6) Ἐξέτασις συνθηκῶν θεμελιώσεως τοῦ προβλεφθησομένου φράγματος.

Résumé

LA GROTTE DE SEPETOS

par J. Petrochilos
La grotte se situe au nord du village de Mo-nastiraki, dans la provence de Xiroméroseen GRE CE occidentale, à une altitude de 190 m. sur le pa-roi droit d'un canyon de direction SSE-NNW.

C'est une grotte de 26 m. longue, qui a une direction W-E et plusieurs grosses stalacti-tes très érodées.

Sur le plancher il y a de guano.

C'est une grotte morte, qui n'a de l'eau, qu'en gouttes. Enfin dans la grotte vivent des chau-ve-souris en groupes.

La grotte est formée autrefois par l'érosi-on du calcaire par l'eau, qui aujourd'hui se perd en cascade (50 m. env.) dans le canyon en a-mont de la grotte. Cette eau a un débit 3 m.c. par sec. env., une dureté tot. 32° Franç. et pH 6,5

Cesont les produits humiques, qui corrodent les stalactites.

La direction du canyon est celle des lignes tectoniques de la région; la grotte Sepetos alors est une cavité secondaire et c'est le canyon, autrefois qui était la grotte principale. Il se-xistent alors des vestiges de stalactites sur tous les parois du canyon.

La grotte de Sepetos seule n'est pas touri-stique, mais le canyon avec la grotte est un en-droit très intéressant au point de vue de Tou-risme.

Le débit de l'eau qui se perd dans le ca-nyon est aussi très intéressant pour la produ-ction d'énergie électrique.